

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103 Telephone: 431-6344
Lietuvos Laisvės Kovos Metai
LIII. Rugsėjis – September 20, 1968 Nr. 97

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

'TAIKINGA' KOVA

NAUJI PASIPRIEŠINIMO BŪDAI VISUOTINAI PERSVARAI

Čekų ir slovąų pasi-priešinimas sovietams ryškiai pademonstravo naują kovos būdą: prie-sui nusileidžiama, ta-čiau vistic bandoma dar jį įtikinti, kad jis netei-sus... sau pačiam. Tai 'taikinga' kova, nors pa-prastai žodžiai 'taika' ir 'kova' vaizduoja visai priešingus dalykus. Ma-žiau totalinėse bendruo-menėse tas pasiprieši-nimo būdas vartojamas jau seniau ir ryškiau, pvz. Indijos nepriklau-somybės ar vadinamas 'pilietinių teisių' sąjū-džiai čia Amerikoje. Esa-ma, žinia, ir nemažo skirtumo. Čia savo nepa-sitenkinimą gali pareikš-ti gana dramatiškai, ten reikia elgtis labai mei-liai.

Šiais laikais, kada kiekvienam dalykui tuo-jau pradedama atskira mokslo šaka, ir tie ne-įprasti kovos būdai su-silaukė nemažos litera-tūros. Europoje jos pra-dininku laikytinas lor-das Stephen King-Hall. Jo knyga - "Karą laimė-ti taika" -- pereito de-šimtmečio pabaigoje su-kėlė nemažą susidomė-jimo. 1964 metais Ox-forde, Anglijoje, net buvo sušaukta tarptau-tinė 'taikos tyrinėtojų' konferencija, kurioje tarp kitų dalyvavo ir ži-nomiausias britų karinis kritikas Liddell Hart. Vo-kiečiai iš savo pusės an-glų 'peace research' pa-vertė 'Friedensforsch-ung', kuris plačiau nag-rinėjamas Berlyno Otto Suhr institute. Jame be-sidarbuojąs jaunas moks-lininkas dr. Theodor Ebert neseniai išleido sa-vo knygą: "Gewaltfreier Aufstand -- Alternatyve zum Buergerkrieg". (Su-kilimas be smurto -- al-ternatyva pilietiniam ka-rui)

Jo paskutinė idėja yra tokia, kad Vakarų Vokie-tija turėtų leisti užka-riaujama Rytų Vokietij-os, jei pastaroji tam ryž-tųsi, ir pakeisti jos (ir tuo pačiu) savo santvar-ką švelniu įkalbinėjimu! Šiuo atveju tačiau rei-kia atsiminti, kad Vaka-rų vokiečių yra tris kar-tus daugiau kaip Rytų. Mums, lietuviams, būtų įdomiau patirti kaip gali mažuma pasipriešinti milžiniškai daugumai, iš likti gyva ir galutinio iš-vadoje net laimėti.

Iš principo, pasiprieši-nimo būdus turi nustaty-ti sąlygos ir priešotiks-lai. Labai gerai pavyzdį duoda žydų laikysena na-cių viešpatavimo lai-kais. Kodėl, jei naciai buvo nusistatę žydus vie-naip ar kitaip sunaikinti, tie neparodė jokio pasipriešinimo? Kai kurie to klausimo tyrinėto-jai nurodo, kad "visame savo kelyje į mirtį Len-kijos žydai nematė dau-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

giau kaip saujelės vokie-čių". Naciai nebūtų ga-lėję taip 'pigiai' išspres-ti žydo klausimo, jei ne-būtų 'bendradarbiavimo' iš žydų pusės. Su mažu pasipriešinimu žydai būtų galėję savo sunai-kinimą žymiai pabran-ginti ir galimas daiktas kad sutikę žydų pasiprie-šinimą pačioje pradžioje naciai gal nebūtų drįsę taip elgtis. Žydų laiky-sena juos tik padrąsino.

Olandijoje sudaryta "Joodsche Rat" -- žydų Taryba -- padėjo depor-tuoti 103.000 žydų į konc-lagerius ir mirtį. Iš tų gyvi liko tik 519. Tuo tar-pu iš tų 20.000 ar kiek daugiau Olandijos žydų, kurie pabėgo iš savo tautiečių globos, pusė li-ko gyvų. Panaši statisti-ka yra ir iš Lenkijos. Ir ten 50% žydų, kurie ban-dė pabėgti, pasiekė sa-vo tikslą, kurie nebandė -- buvo beveik visu 100% sunaikinti.

Bet žydų-nacių san-tykiai buvo kraštutinis atvejis. Kitais atvejais paprastai stengiamasi priešą ne tiek sunai-kinti, kiek priversti jį dirbti savo naudai, kaip pvz. Čekoslovakijos at-

sitikimu. Kiekvienam atvejui reikalingos at-skiros taisyklės, tačiau kai kurias Dr. Ebert jau dabar išvedė:

1. Nepasiduok panikai ar baimei, bet apsi-spręsk tolimesnei veik-lai be kolaboracijos su priešu;

2. Neleisk, kad būtų išnaudotas prieš savo tautiečius, bet būk su jais solidarūs;

3. Nelauk naujų priešo žygių, bet ieškok kon-frontacijos - sudurimo-pirmoje okupacijos fa-zėje.

4. Nelaikyk visų oku-pantų esant vienos nuo-monės, bandyk jų tarpe sukelti nesutarimą.

5. Nebandyk priešą tuoj pat nubauti, visa-dos palik jam kelią gar-bingam pasitraukimui.

Savaime aišku, kad taip pasipriešinti gali tik gerai susiorganizavusi tauta ar tautinė mažuma pajėgi pasipriešinti prie-šo pastangom ją su-skaldyti ir tam tikrą da-lį pritraukti 'bendradar-biavimui'.

Atrodo, kad panašių taisyklių visai spontaniš-kai laikėsi čekai ir slo-vakai. Jei jiems pasi-seks, tai būtų gražiu pa-drąsinimu kitom tau-tom.

LIETUVIAI VOKIETIJOS PIETUOSE

Rugpiūčio 4-11 dienomis, Vasario 16 gimnazijoje įvy-ko penkioliktoji lietuviškų-jų studijų savaitė. Tokios savaitės, organizuoja mo s jau nuo 1954 metų, įgyjo didelį populiarumą lietuvių išeivijos tarpe. Jų metu su-sirenka ne tik Vakarų Vo-kietijoje, bet ir kituose Eu-ropos kraštuose bei JAV gyvenantieji lietuviai pasi-klausyti paskaitų, liečian-čių mūsų tėvynės ateities bei išeivijos gyvenimo kla-usimus, dalyvauti parodose ir meniniuose vakaruose.

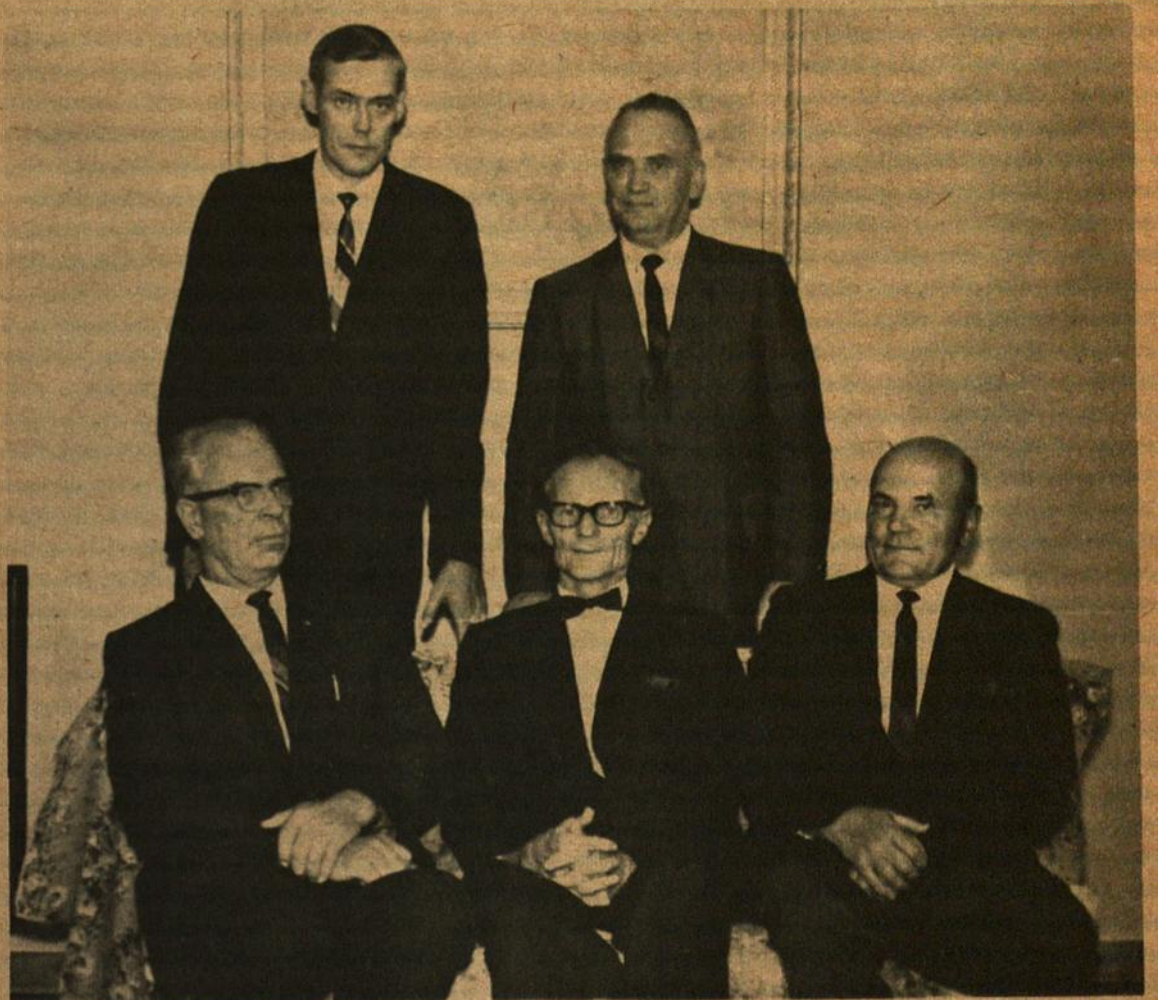
Paskutinioji lietuviškųjų studijų savaitė buvo skirta Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 50-ties metų sukakčiai prisiminti. Savai-tės metu skaityta net 10 paskaitų, kurių turinys bu-

vo skirtas lietuvių tautos istorijai, kultūrai, menui bei buičiai nagrinėti. Pa-ruošiant penkiolikąją lie-tuviškųjų studijų savaitę daug darbo nuveikė organi-zacinė komisija, kurią su-darė O. Bartusevičienė, A. Grininė ir mokytojas A. Krivickas.

Studijų savaitės dalyviai turėjo progos apžiūrėti ir nedidelę lietuviškų knygų, išleistų Lietuvoje bei užsie-nyje parodą. Didelio pasi-sekimo susilaukė ir savai-tės metu parodyta meninė programa. Aktorė Aldona Eretaitė su giliu įsijautimu deklamavo lietuvių poetų kūrinį, Mannheimo mies-to teatro styginis kvarte-tas su jam įprastu išraiš-kingu stiliumi grojo M. K.

Vyresnieji dalyviai studijų savaitėje Vokietijoje.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos East Chicagos skyriaus valdybos pirmininkai dešimtmečio laikotarpyje. Sėdi iš kairės: A. Juodvalkis, K. Pocius, R. Nemickas. Stovi: K. Sidabras ir J. Rimkūnas.

ALT S-gos East Chicagos skyriui dešimt metų

Dešimtis metų orga-nizacijos gyvenime nėra ilgas laikas, tačiau pa-kankamas sudaryti vaiz-

čiurlionio, J. Naujaliao bei S. Balsio kompozicijas.

Labai daug aploclismentų susilaukė čia viešėjusi Ka-nados lietuvių tautinių šo-kių grupė "Gyvataras".

Lietuviškųjų studijų sa-vaityje atsilankė veik 300 dalyvių bei svečių iš įvairių Europos bei užjūrio kraštų.

Stuttgart'e įsteigta lie-tuvių šalpos draugija "Lab-dara", kurios valdybos pi-rmininku išrinktas senas ir visų gerbiamas lietuvių vei-kėjas J. Glemža. Vokiečių valdžios įstaigos suteikė šiai draugijai finansines lengvatas ir manoma, kad jos padės draugijai toliau vystytis. Šiuo metu numa-tyta paruošti "Labdaros" draugijos įstatus, kurie bus išspausdinti lietuvių bei vo-kiečių kalbomis ir išplatinti susipažinimui. Draugijos valdyba numatė, jog "Lab-dara" visokeriopai talki-ninkaus Lietuvos Raudona-jam Kryžiui.

(Nukelta į 4 psl.)

dą apie organizacijos prasingumą, jos iš-teisinimą kitų organi-zacijų ir vietinės bendruomenės tarpe, atlik-tus pozityvius darbus ir padarytas klaidas. Bend-roji apžvalga duoda me-džiagos nariams pagal-voti apie veiklos testi-numą, veiklos pagerini-mus ir ateities planus.

20 d. savo rezidencijoje sušaukė steigiamąją su-sirinkimą. Susirinkime be vietos vienminčių da-lyvavo tuometinės Cent-ro V-bos atstovas inž. J. Jurkūnas, kurio žo-dis, paryškinimas tau-tininkų ideologijos pa-grindų, labai teigiamai nuteikė svyruojančius ir paskatino pasiryžti sky-

Pirmoji ALT S-gos East Chicagos skyriaus valdyba. Sėdi iš kai-rės: A. Markevičius, K. Pocius, I. Rimkūnienė. Stovi: T. Meškauskas ir R. Nemickas.

East Chicagos Sky-rius, švęsdamas savo dešimtmetį, gali pasi-džiaugti, kad narių pas-tangos ir idėtas darbas davė gana pozityvių veiklos rezultatų. Būdamas negausus narių skaičiu-mi, pajėgė užimti vieną iš tvirčiausių pozicijų ki-tų vietinių organizacijų tarpe, atlikti Centro Va-dovybės uždėtas parei-gas, ir kukliomis santau-pomis, paremti daugelį kultūrinį, visuomeninių organizacinių ir politi-nių lietuviškosios veiklos planų.

Skyrius buvo įsteig-tas Romualdo Nemicko iniciatyva, kuris pasi-taręs su grupe vienmin-čių, 1958 m. gruodžio

rių įkurti.
SKYRIAUS VEIKLA

Bendroji Skyriaus veikla, lyg augdamas me-delis, leido šaknis į dau-gelį lietuviškos veiklos dirvonų. Norėtume, bent trumpai, aptarti Sky-riaus veiklą organizaci-niu, kultūriniu, visuome-niniu ir politiniu požiū-riu.

Skyrius pasirodė kaip pajėgus ir tvarkingas or-ganizacinis vienetas. Buvo sielotasi ne vien tik Skyriaus rūpesčiais, bet ir nesekmėmis bei laimėjimais visos ALT S-gos. Nebūta tų metų, kad metinį visuotinį na-

(Nukelta į 5 psl.)

PIRMASIS RATAS (8) ALEKSANDRAS SOLŽENICINAS

STALINO ATMINTIS SILPNĖJA..

Stalinas paspaudė prie stalo mygtuką ir palubėje užsidegė lempos.

Jis pasikėlė ir supypke dantyse pradėjo vaikščioti po kambarį. Abakumovas suprato, kad jo raportas pasibaigė ir atėjo momentas pasižymėti gaunamas instrukcijas, tad jis ant savo kepurės atskleidė užrašų knygutę ir pasiėmęs pieštuką pasiruošė rašyti. Stalinas mėgo, kad jo žodžiai būtų išdėstyti popieriuje. Bet Stalinas toliau vaikščiojo po kambarį nė žodžio neištarėdamas, lyg būtų visiškai užmiršęs Abakumovo buvimą kambaryje. Jo pilkas veidas buvo įsitempęs nuo bandymo kažką prisiminti. Kada jis praėjo šonu pro Abakumovą, šis pastebėjo, kad Stalino pečiai labiau palinkę, ir kad jis atrodė daug mažesnis negu pirma. Ir Abakumovas pagalvojo (bendrai jis bijodavo ką nors galvoti Stalino akivaizdoje, kad koks nors slaptas aparatas sienoje neišskaitytų jo mintis), kad Stalinas negyvens ilgiau dešimties metų, kad jis numirs. Abakumovui, juo jis greičiau mirytų, tuo būtų geriau ir buvo įsitikinęs, kad visiems Stalino artimiesiems bendradarbiams gyvenimas pasidarytų lengvesnis ir laisvesnis.

Stalinas buvo susirūpinęs dėl savo blogėjančios atminties: galva nebenorėjo klausyti. Ateidamas čia į šį kambarį, jis žinojo, kad turi savo saugumo ministrą paklausti... bet užmiršoką jis norėjo klausyti.

-- Ką tu darai dėl partijos vadų saugumo? -- paklausė jis Abakumovo sustodamas kambario vidury.

Su atskleista užrašų knygute, Abakumovas sėdėjo tiesiai kaip mokinys prieš mokytoją, ir nerodė jokių nustebeimo jis pradėjo atsakinėti į klausimą, kurio nebuvo numatęs nagrinėti. Spontaniškumas visad buvo reikalingas pasimatyme su Stalinu, nes kitaip bet koks delsimas ar suabejojimas Stalino blogai būtų suprantas.

-- Josif Visarionovič, -- pradėjo Abakumovas vergiškai atsidavusiu balsu, -- kaip tik dėl to mes ir egzistuojame, mūsų visa ministerija dirba, kad jūs, Josif Visarionovič, galėtumėte dirbti, galvoti ir kraštui taikoje vadovauti.

Stalinas pasakė "partijos vadovų saugumas", bet Abakumovas žinojo, kad jis norėjo gauti atsakymą liečiantį tik jį vieną.

-- ... Kiekvieną dieną aš darau patikrinimus, areštus ir tardymus.

Vis palenkęs galvą, kaip varnas, ant šono, Stalinas atidžiai jį stebėjo.

-- Kokia dabar padėtis? -- paklausė jis. -- Ar vis dar yra teroristinių veiksmų? Vadinausi jie dar nepasibaigę? Abakumovas atsiduso:

-- Aš norėčiau užtik-

rinti, kad nebėra daugiau terorizmo, de, ja, visdėlo yra.

Stalinas užmerkė vieną akį, bet iš kitos akies spindėjo pasitenkinimas.

-- Gerai daroma, -- pasakė jis. -- Vadinas tavo ministerijoje dirbama.

-- Bet, Josif Visarionovič, -- pasakė Abakumovas nebegalėdamas toliau pasilikti sėdėti prieš stovintį šefą ir pasikėlė, -- bet Josif Visarionovič, mes neleidiame visiems tiems dalykams išsivystyti, mes areštuojame kaltininkus, kai tik jie pradeda galvoti, pritaikydami 19 straipsnį.

-- Gerai, gerai, -- pakartojo Stalinas ir davė ženklą Abakumovui atsistoti. -- Tad tu prileidi, kad krašte dar yra nepatenkintų režimu?

Abakumovas iš naujo atsiduso ir apgailestaujančiu balsu pasakė:

-- Taip, Josif Visarionovič. Dar yra tam tikras nuosimtis... (Būtų kvailys priešingai sakyti, nes kam tada būtų reikalinga jo ministerija ir jis pats).

-- Tu teisus, -- pripažino Stalinas. -- Ir tai reiškia, kad tau yra duos lentynos. Yra žmonių, kurie sako, kad nebėra nepatenkintųjų, kad visi kurie balsuoja "taip" yra patenkinti.

Čia Stalinas ironiškai nusišypsojo.

-- Tai politikos aklumas, -- tęsė jis toliau. -- Priešas yra užsimaskavęs ir balsuoja "taip", bet lieka visvien nepatenkintas. Ar nemanai, kad tokių gali būti penki nuošimčiai? O gal aštuoni nuošimčiai?

-- Taip, Josif Visarionovič, -- pritarė Abakumovas. -- Penki nuošimčiai, o gal septyni.

Stalinas toliau žingsniavo po kambarį, eidamas aplink stalą.

-- Tai mano kaltė, Josif Visarionovič, -- pastebėjo Abakumovas, jausdamas, kad jo ausys dega. -- Aš vis nepatenkintas savo darbo rezultatais.

-- O kokios jaunimo nuotaikos?

Klausimas sekė klausimą kaip peilis ir užteko mažiausios klaidos, kad išspiautum. Jei atsakys "gera", tai bus politinis aklumas. Jei pa-

sakys "bloga", tai reikš, kad netikėtumas į krašto ateitį.

Abakumovas iškėlė rankas daug pasakančiu mostu, bet nieko nepasakė. Stalinas nelaukė jo atsakymo ir tęsė:

-- Reikia daugiau dėmesio skirti jaunimui. Mes neturime toleruoti jų klaidas.

Abakumovas atsigavo ir pradėjo žymėti užrašų knygutę.

-- Mes turime daugiau stebėti studentiškas nuotaikas. Mes turime pulti ne tik atskirus asmenis, bet ištisas grupes. Ir mes turime išnaudoti visas bausmes, kurias mums leidžia įstatymas. Dvidešimt penki metai, bet ne dešimt. Dešimt metų tai kaip mokykloje, tai ne kalėjimas. Dešimt metų galima duoti jauniems mokiniams, bet tiems, kuriems jau kalasi ūsai, dvidešimt penki metai! Jie jauni ir išlaikys.

Abakumovas žymėjo užrašų knygutėje.

-- Ir reikia padaryti galą tam atostogaujančių gyvenimui, kurį gyvena kalėjime politiniai kaliniai. Beria man sakė, kad kaliniams vis leidžiama gauti maisto siuntinius. Ar tai tiesa?

-- Mes uždrausime! -- pasakė Abakumovas, toliau pasižymėdamas užrašų knygutėje. -- Tai mūsų kaltė, Josif Visarionovič, prašau mums atleisti.

-- Kiek kartų aš jums turiu aiškinti tuos dalykus? Reikia, kad vieną kartą ant visados supratumėte.

(Bus daugiau)

Skaityk ir platink DIRVĄ

HELP WANTED MALE

CABLE TOOL WELL DRILLER — Must be able to drill in drift and set stainers, operate a No. 22W Bucyrus erie (or equal) and do electric arc welding. Steady work. Benefits. Do not apply unless experienced. Write to: Hamilton Mfg. & Supply Co., P.O. Box 212, Holland, Michigan, 49423, or phone collect: 616 396-7632. (93-99)

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Vos tik išlipę iš automobilių, stovyklautojai skubėjo pasinaudoti vasarvietės sporto įrengimais, kurių buvo tiek daug, kad nežinojo nuo ko pradėti.

Vyt. Maželio nuotrauka

PAVYKUSI NEOLITUANŲ STOVYKLA

Dainius Degesys

Kiekvienais metais suvažiuoja studentai iš įvairių Amerikos pakraščų pastoviai kaupti Korpi Neo-Lithuania stovykloje. Šiais metais ypatingai daug kolegų susirinko p. Slyvinų vasarvietėje, Lake George, New Yorke.

Daugelio šio krašto turistų Lake George laiko vienu iš gražiausių ežerų Amerikoje. Jis neužterštas, ir jo vanduo yra vartojamas vietinių gyventojų gėrimui. Ežere yra daug salų. Pakraščiuose auga pušys ir šokinėja nemažai voveraičių, zuikių. Tolumoje yra gražūs, geologiniu atžvilgiu seni, Adirandocko kalnai. Visa tai prisideda prie geros stovyklautojų nuotaikos.

Stovykla oficialiai buvo atidaryta rugsėjo 1 d. Akademija, kalbos, ir visa oficiali procedūra greit ir įdomiai praėjo. Visi skubėjo pradėti naudoti vasarvietės įvairiais įrengimais, o jų buvo daug ir nežinojai nė nuo ko pradėti. Čia buvo galima žaisti tenisą, maudytis uždarame ir šildytame baseine, prakaituoti pirtyje — saunoje ar pasirinkti tinklinį. Ežere buvo galima buriuoti, irkluoti ar vandens slidėmis važinėti. Clevelandiečiai V. ir J. Stankevičiai, V. Pažemis ir E. Staškevičius buvo taip įsismaginę, kad iš greitumo užrakino savo mašinos raktus "bagažnike" ir negalėjo išsiimti rubų nei kitų jiems reikalingų dalykų. Mieste, žinoma, tai būtų juoko darbas susirasti kas galėtų atidaryti, bet čia, vasarvietėje, toli nuo miesto ir dar šventės savaitgalyje, buvo žymiai sunkiau. Pagaliau pavyko surasti išeitį. Draugai išėmė mašinos užpakalinę sėdynę. Čia buvo maža skylė, vedanti į "bagažniką". Šiaip taip clevelandiečiai surado pakankamai mažą jaunuolį, kurį įlandino pro skylę ir raktus surado.

Ne tik juokų buvo stovykloje, bet ir draus-

mės. Stovyklos žadintojas E. Modestavičius punktualiai visus versdavo iš lovų penkiolika po aštuonių vėliavos pakėlimui. Devintą valgydavome pusryčius ir po pusryčių prasidėdavo paskaitos, kurios tęsdavosi iki priešpiečių.

Paskaitos buvo įvairios ir įdomios. Filisteris inž. Jurkūnas ir dr. Noakas kalbėjo apie modernų korporantą ir šiuos laikus, inž. Stelmokas -- apie tautinę architektūrą; kolega Dr. V. Stankus apie lietuvių ir latvių bendrą kilmę. Rašytojas V. Alantas apie Korpi Neo-Lithuania šūkį "Pro Patria", E. Modestavičius apie korporacijos pasireikimą sporte bei muzikoje; Dr. A. Budreckis kalbėjo apie politiką ir lietuviybę, ir ponis Čekienė -- Lietuvos prisiminimus.

Kilo ir daug vertingų diskusijų. A. Modestavičius, Vyriausios Valdybos pirmininkas iš Chicago, pastebėjo, kad ne visų miestų korporantai tebėra taip veiklūs kaip anksčiau. Jaučiama stagnacija. Algio žodžiais, korporacija gali ir turi atgyvėti su energingesnėmis ir aktyvesnėmis valdybomis. Būtina susirūpinti priaugančiais kadrų-jaunimu, kad jis kitur nenubyrėtų.

Buvo iškilęs įdomus klausimas, ar nevertėtų Korporacijai Neo-Lithuania susivienyti su skautais akademikais. Skautai yra tautiškų pažiūrų, turi apėmę dalį jaunimo. Jei lietuviško jaunimo šiame krašte nėra taip jau daug, tai imkim ir susijunkim. Vienas dalykas buvo Lietuvoje turėti daug įvairių skirtingų korporacijų. Čia, išeivijoje, kur mūsų studentų skaičius nedidelis, turėtų atrodyti kitaip. Mūsų gi visų pirmutinis tikslas yra išlaikyti lietuviybę.

Svečias, akademikas A. Lapšys iš Bostono atsakė į šį klausimą gana logiškai. Taip, kaip ekonominė kompeticija Ame-

rikoje pagerina produkciją, taip kompeticija tarp korporacijų duoda ugnes studentiškam veikimui. Kolegos Lapšio galvojimu, skirkimės mažuose reikaluose, bet laikykimės tvirtai mūsų visų bendruose tiksluose.

Dr. Budreckis įrodinėjo, kad balsavimai krašte yra labai svarbi priemonė atsiekti tam tikro lietuvių reikalų reprezentavimo JAV Kongrese. Mūsų lietuvių skaičius Jungtinėse Amerikos Valstybėse siekia pusantro milijono. Nesnauskime! Raginkime visus užsiregistruoti balsavimui. Eikime į namus padėkime negalintiems nuvažiuoti į balsavimo vietas nuveždami juos. Duokim žinot, kad mes esam. Su mažumom, o dar balsuojančiom, kandidatuojantys skaitosi. Panaudokim šią jėgą. Tuo nemažai galim ateityje Lietuvos reikalams padėti.

Vakarai stovykloje buvo dar įdomesni nei dienos. Kolegės A. Antanavičiūtė ir B. Vaičiūrgytė bei kolega A. Antanavičius savo skaitymu, deklamacijom bei užkrečiančiu juoku visus džugino. O kaukių balius reikalauja specialaus pamėginimo. Visi dalyvavo ir ne bile kaip apsirėdę. Buvo velnių, grybų, "supermanų" ir indėnų. Visiems ypatingai patiko P. Jokubausko "vaikštantis medis" ir "trys juodukai" (E. Kniukšta, A. Vaitekaitis ir A. Anko).

E. Juodvalkytė, V. Košubaitė ir Z. Burneikytė išspūdingai pasireiškė literatūros vakare. Ponai Cicėnai ir Slivinskai dainavo stebėtinai (Nukelta į 3 psl.)

HELP WANTED MALE

FACTORY WORK
MALE
Steady employment in ceramic plant away from crowded area. Day & night shift. Early advancement. Will train. Come to
WALKER CHINA CO.
Solon Rd., Bedford Hts.
Near I 271
An Equal Opportunity Employer
(90-96)

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
Telephone: (216) 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Wednesday and Friday
by American Lithuanian Press Radio Ass'n.
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00. Single copy 15 cents.

Editor Vytautas Gedgaudas.

Business Manager Kazys S. Karpus.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.
Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00.

Redaktorius Vytautas Gedgaudas.

Reikalų vedėjas Kazys S. Karpus.

GRĮŽTANT Į PARENGIMŲ SALES

Rugsėjo mėnuo lietuvių gyvenime yra išskirtinai iš kitų dvylikos mėnesių metų bėgyje. Jis nepaprastas tuo, kad mūsų jaunoji atžala grįžta į mokyklas. Grįžta į amerikietiškas ir lituanistines pamokas, kartais ir be entuziazmo, nes kiekvienas pareiga verčia atsakyti daugiau ar mažiau asmeninės laisvės, nors kiekviena atlikta pareiga vėliau susilaukia teigiamų rezultatų ir asmeninio pasitenkinimo bei malonumo.

Rugsėjo mėnesį baigiasi ir lietuvių jaunimo stovyklos, iš kurių paminėtina rugsėjo 8 dieną pasibaigusi neolitanų stovykla Blue Water Manor Slyvinų vasarvietėje, prie puikios ir didelio, kalnais apsupto vadinamo Lake George ežero, šiemet susilaukusi itin didelio dėmesio ir jaunimo skaičiaus, vadovaujant Korp! Neo-Lithuania vyriausios valdybos pirmininkui Algiiui Modestui su savo pavyzdiniais talkininkais.

Rugsėjo mėnesį prasideda ir mūsų organizacinė veikla: posėdžiai, susirinkimai, įvairiausi parengimai. O daugiausia rugsėjo mėnesį išgirstame prašymus aukų įvairiems lietuviškiems reikalams. O tų reikalų juk tiek daug! Nenuostabu, kad dažnas aukotojas numoja ranka ir niekam neduoda, nes visų, sako, neįmanoma remti, o pasirinkti iš visų svarbiausią paramos reikalingą objektą yra nelengva. Taip ir delsiama be galo.

"Kokie kilnūs bebūtų tikslai, kokie išsamūs ir konkretūs planai ir kokie energingi bebūtų tų planų vykdytojai, jie nieko nepadarys, jeigu nebus lėšų. Lėšų reikalauja kiekvienas mūsų pajudėjimas, kiekvienas darbas ir kiekvienas užsimojimas", -- paskelbė visoje spaudoje JAV LB centro valdybos pirmininkas B. Nainys atsišaukimą į lietuvių visuomenę.

Labai teisingi žodžiai, kurių teisingumą patvirtins kiekvienas veikėjas praktiškai išbandęs, darbuose pajutęs tų žodžių tikrovę, pradėdamas ką nors organizuoti, kad ir mažiausią kultūrinį darbą atlikti. Todėl kiekvienam atveju planuojant ką nors veikti, pirmiausia parenkama aukų, pradžiai dažnai pats rengimo komitetas sumeta po keletą dolerių, toliau ieškoma sponzorų, kreipiamasi į visą lietuvių visuomenę paramos ir tų doleriukų daugiau ar mažiau suplaukia paskelbtam tikslui įgyvendinti ir tada užplanuoti darbai pradeda judėti iš vietos.

Bet įsidėmėkime kitą net daug svarbesnį už pačių lėšų telkimą tautiniams reikalams veiksnį, visų planų ir darbų pirmąjį ir tvirtiausią pagrindą -- spaudą.

Kur visi veikėjai, visi mūsų fondai skelbtų savo atsišaukimus prašydami visuomenės lėšų, jeigu nebūtų mūsų lietuviškos spaudos, kuri talpina visų veikėjų, visų organizacijų skelbimus, atsišaukimus, lėšų telkimo prašymus, kurios dėka visi lietuviškieji fondai krauna kapitalą į savo išdus, kurios dėka į kultūrinius parengimus prisirenka pilnutėlės salės žmonų, kuri sutraukia tūkstančius lietuvių į suvažiavimus, kongresus ir kitas lietuviško gyvenimo iškilmes, kuri supažindina su mūsų tautos veteranais kultūrininkais, lietuvių tautai nusipelnusiais asmenimis ne vien tik savo parapijos salėje susirinkusią publiką, bet viso laisvojo pasaulio lietuvių per savo skaitytojus.

TŪKSTANTIS DOLERIŲ!

DR. JUOZAS DAUPARAS – STEF. RŪKIENĖS PRISIMINIMŲ KNYGOS MECENATAS

Nelengvomis sąlygomis laisvajame pasaulyje lietuviškas laikraštis ar knyga skinasi keilą į savo skaitytoją. Ir tie, kuriems lemta būti arčiau jų redagavimo ir leidimo, pastarųjų trejetos dešimtmečių būvyje pastebi vieną keistoką dalyką: lietuviškojo spausdinto žodžio klestėjimo ir žydėjimo laikotarpis reiškėsi ne tuo metu, kad dauguma įsikūrė pastoviam gyvenimui, medžiagiškai susitvarkė ir jaunąją kartą aprūpino aukštuoju mokslo ir vertingomis, gerą gyvenimą užtikrinančiomis profesijomis. Spaudos žydėjimas reiškėsi tuo metu, kada vos galus su galais suvedėm.

Ne vieta ir ne laikas čia nagrinėti, kodėl taip darosi. Bet šventa pareiga neleidiama tylomis praieiti pro tas šviesiasias prošvaistes, kurios skaidrina neretai neviltingas lietuviškos spaudos ateities ūkanas. Viena tokių prošvaisčių yra kaip tik skaitytojų nekantriai laukiamų Stefaunijos Rūkienės prisiminimų išleidimas. Čia mums į talką atėjo dr. Juozas Dauparas, be didelių įtikinėjimų sutikęs būti I-jo tomo "Vergijos kryžkeliuose" mecenatu. Jis ne tik sutiko, bet per keletą dienų ir savo pažadą ištesėjo, kad vergijos kryžiaus kelius išvaikščiojusios Stefaujos Rūkienės prisiminimai lygesniu ir lengvesniu keliu pasiektų tuos kuriems autorė juos skiria.

Siųsdamas tūkstanties dolerių čekį Vilties leidyklai, savo laiške dr. Juozas Dauparas pastebi:

"Siunčiu Tamstoms kuklią paramą \$1.000,00 (čekis Nr. 184), leidžiant Stefaujos Rūkienės realius ir siaubingus atsiminimus, išgyventus

ALEKSAS LAIKŪNAS

pavergtoje Tėvynėje bei skaudžioje ir žiaurioje Sibiro tremtyje. Gal tie p. Stefaujos Rūkienės atsiminimai pravers akis tiesiantiems tiltus į pavergtąją Lietuvą ir padės mūsų jaunimui pa-

simojimų rėmėjas. Jų galėtų ir turėtų būti daugiau. Ne vienas jų laukia asmeninio kreipimosi, nors tų, kurie galėtų kreiptis, darbo diena teturi tik 24 val., o atpildas tėra tik tai, kad bendromis pastangomis lietuviškas gyvenimas

DR. JUOZAS DAUPARAS, Stefaujos Rūkienės prisiminimų leidimo mecenatas, atsiuntęs Vilties leidyklai 1000 dolerių.

žinti dabar esantį genocidinį pavergtos lietuvių tautos valdymą ir padės įsijungti į lietuvių kultūrinį, visuomeninį ir Lietuvos nepriklausomybės siekiantį politinį veikimą. Tik giliau ir tiksliau pažinę mūsų tautos pavergimą, jo veiksmus ir siekimus, geriau ir sėkmingiau galėsime kovoti dėl Lietuvos laisvės".

Nepasakyčiau, kad dr. Juozas būtų materialiai pajėgiausias ir vienintelis mūsų didžiųjų už-

puošiasi naujais laimėjimais. Ne vienas ir asmeniškai spaudžiamas ketina palaukti tinkamesnės progos.

Dr. Juozas Dauparas nėra iš tų, kuris savo paramą uždelstų. Paskutiniųjų šešetos metų laikotarpyje, be aukščiau minėtos tūkstantinės Vilčiai, jis yra paaukojęs: I Lietuvių kultūros kongresui Chicagoje 1,000 dol., Tėvų Jėzuitų statomam Jaunimo Centrai ten pat 500 dol., Lietuvių tautiniams namams Chicagoje 1,000 dol., lietuviams skautams, LB Kultūros Fondui, neolitanams, Nepriklausomybės Talkai ir kt. 700 dol. Be to, savo lėšomis išleisęs jo paties parašytą studiją Žemės ūkio švietimas Lietuvoje -- 4,000 dol. Bendra suma jau apskripta, per 8,000 dol.

Dr. Juozo Dauparo dosnumas lietuvių kultūriniam ir visuomeniniam veikimui paremti kyla greičiausia iš to, kad jis pats didžiąją savo gyvenimo dalį yra aktyviai praleidęs šiame veikime. Jis gimė ir augo ūkininkų šeimoje Linkuvos valsčiu, Šiaulių apskr. 1923 m. baigė Kaune Saulės mokytojų seminariją, 1923-1928 m. lankė ir baigė humanitarinius mokslus Kauno Vytauto Didžiojo universitete, kartu būdamas mokytoju Kauno Aukšt. Komercijos mokykloje ir metus Kauno Aušros Berniukų gimnazijoje. 1928-1931 m. studijavo ir labai gerai baigė Dotnuvos Žemės ūkio akademiją. Ją baigęs dirbo agronominį

darbą: 1931 m. rajono agronomu ir žiemos žemės ūkio mokyklos mokytoju Šeduvoje, 1932-1935 m. Kėdainių apskrities agronomu, 1935-37 m. Joniškėlio žemės ūkio mokyklos direktoriumi. 1937-1939 m. Žemės ūkio Ministerija išsiuntė į specializuotis į Austrijos Hochschule fuer Bodenkultur in Wien, kur jis išgijo politinių mokslų daktarą. 1939-1944 m. dirbo Kaune, Žemės ūkio Ministerijos vyresniuoju inspektoriumi žemės ūkio švietimo reikams. Prieš antrąją bolševikų okupaciją pasitraukė į Vokietiją, iš kurios 1948 m. atvyko ir įsikūrė Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Be aukščiau minėtos studijos apie žemės ūkio švietimą, dr. J. Dauparas yra parašęs eilę knygų, kurių dalis buvo Švietimo Ministerijos pripažinta naudoti vadovėliais nepriklausomos Lietuvos mokyklose.

Dr. Juozas Dauparas yra tautinės srovės žmogus. 1929 m. įstojo į Jaunosios Lietuvos korporaciją Dotnuvoje, 1932 m. į Lietuvių Tautininkų Sąjungą. Amerikoje yra ALTS, L.T. Akademinio Sambūrio Chicagoje narys, keleris metus išbuvęs jų valdybose, Lietuvių Tautinių Namų Bendrovės direktorius. Ne kartą atstovavo tautininkus Chicagos ALT ir Balfo skyrių valdybose.

Aš pats asmeniškai su dr. Juozu Dauparu susigynau Vokietijoje, kur kaimynystėje Dillingeno stovykloje ruošiamės emigracijai, kurią jis išivaizdavo kiek kitaip negu daugelis kitų. Jam, tvirto charakterio ir kietų principų žmogui, toji emigracija buvo ne tiek tremtinis išileidžiančio krašto teikiama išmaldą, kiek to krašto gyventojų pasipildymas vertingomis specialybėmis apsirūpinusių žmonių, besiryžtančių įsijungti į naujosios tėvynės gerbūvio kėlimą, kartu visomis išgalėmis paremiant savo gimtosios tėvynės ir okupanto engiamos lietuvių tautos laisvės kovos pastangas.

Dr. Juozas Dauparas savo įsitikinime buvo ir pasilieka nuoširdus ir teisingas. Jo pavyzdys turėtų paskatinti kitus su simpatyja ir pasekti. Ačiū jam ir jį pasekiantiems.

NEOLITUANŲ STOVYKLA...

(Atkelta iš 2 psl.)

graziai, o A. Kalvaičio ir R. Česio gitaros skambėjo kiekvieną vakarą iki labai vėlai... Paskutinį vakarą turėjom lauzą su visais "fireworks".

Žinoma, pasitaikė ir nemalonių atsitikimų: viena kolegė susirgo ir turėjo būti nuvežta į ligoninę; vienas kolega nuėjo ne taip laiptais ir nusibrozdino nosį, giko legai Jonui ir man "pavyko" apsiversti ežere ir gerą valandą pabendrauti su žuvim kol mus išžvejojo...

Bet iš viso stovykla buvo labai pavykus!

PLANINGAS TAUPYMAS

4^{3/4}%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

5%

Mokamas už vieno metų taupymo laktus nuo išdavimo datos. (\$5,000.00 ar daugiau, įdedant po \$500.00)

5^{1/4}%

Mokamas už vieno metų taupymo laktus nuo išdavimo datos. (\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

"DIALOGAS SU KRAŠTU" (58)**BRONYS RAILA****"NETIKINČIŲJŲ" IŠSKYRIMAS**

Kuo giliau į mišką, tuo tankiau medžių... Nespėjęs nei apsidairyti, pasijunti džunglėse. Toks jausmas mane apėmė, paskaičius "Varpe" dvi sekančias pastraipas, kuriomis atsakė į anketą Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos pirmininkas J. Daugėla. Pasijutau visai dezorientuotas tarp nerimo ir liūdesio.

Ne dėl mūsų valstiečių ir liaudininkų tradicinių idėjų! Jos man būtų arti širdies, vertingos istoriškai ir net dabartiškai. Kaip "tautiškam liberalui" ar "liberaliam tautininkui", dar prieš karą ir ypač po karo man buvo pastoviai įdomus, atrodė politiškai ir kitaip naudingas, beveik būtinas, rupiai tariant, liaudininkų ir tautininkų srovių vad. "apsijungimas", net susiliejimas (žr. mano str. "Pastabos apie liberalų santarvę" rinkinyje "Iš paskendusio pasaulio", 140-159 p.)

Gailėkis nesigailėjęs, - mano idėjos mažai kam tada buvo įdomios, nedavė vaisių, vieną kitą jaunutį daigą tuoj šalnai nugnybiant. O šiandien "tremtyje" gal jau beprasmiška, nes per vėlu apie tai kalbėti. Dar daugiau per vėlu, turint dėmesyje mūsų socialinės ir ideologinės struktūros ateitį Lietuvoje, kur visos mūsų partijos, bolševikinio okupanto užgniaužtos, jau per dvi generacijas neturėjo jokių sąlygų augti, net vegetuoti - ir kur su laisvės aušra savarankiškai, be emigrantų intervencijos, išsikristalizuos naujos srovės pagal kitokio gyvenimo tikrovės ir laiko reikalavimus.

Tačiau ir užsienyje šiandien jau vargiai rizikuočiau duoti prašymą, maldaujant mane, "benami nepartinį", priimti į liaudininkų partiją. Nes partijos pirmininko išdėstyta politikos programa kasa per platų griovį.

Taip, kiniečiai dar nekalti

Ir tai jau daug rimčiau, negu anas "sunkiai beatperkamus nusikaltimas" dėl satelinės Lietuvos plepaliskų iliuzijų.

Pirmininkas išdėsto tokią laisvės kovos elementų ir jos priešų sąrangą, kurios aš beveik nepajėgiu suprasti. Ir nesugebu išvaizduoti pagrindų, kuriais jis jungia savo originalias mintis su gyvenimo ir tarptautinės politikos faktais. Jis sako: - "Kova už Lietuvos laisvę yra pilnai susijusi su kova prieš komunizmą ir jo piktas užmačias. Ne rusai, ne kiniečiai, ne kuri kita tauta yra Lietuvos laisvės žudikai, bet tarptautinis komunizmas, kuriam akiai visada turėjo ir ateityje turės vergauti visų šalių, o tuo pačiu ir Lietuvos komunistai"...

Iš šio pareiškimo šiaip taip suprantu tik pirmojo sakinio mintį. Ir pilnai jai pritarčiau, jeigu tai reišktų, kad šiandien Lietuvos pavergėjas, arba jos laisvės priešas yra dvilypis, dvigubas ir visiškai susijęs: komunizmas, kaip ideologija, ir rusiškas-maskoliškas imperializmas, kaip politinė jėga. Šiaipjau, kova prieš komunizmo "piktas užmačias", pvz. britų Gvianoje, Gvatemaloje ar Indonezijoje nebūtina yra pilnai susijusi, gal praktiškai netgi nieko bendro neturi su kova už Lietuvos laisvę. Lygiai, kaip Mississippi rusvas negras nebūtina yra mums brolis mūsų laisvės kovoje. Bet su tolesniu sakiniu visiškai pasiklystame minčių džunglėse.

Taip, kiniečiai (nors Mao kiniečiai dar aršesni komunistai) tikrai dar nebuvo ir nėra Lietuvos laisvės žudikai. Ir taip pat nei kitos tautos, išskyrus protarpiais lenkus ir vokiečius, kurių imperializmą užmačias gal ir pirmininkas dar atsimeina.

Bet kodėl ir ne rusai? Kas gi 1940 m. "nužudė Lietuvos laisvę", jei ne rusai maskoliai, žinoma, vykdydami Kremliaus komunistų centrinę valią? Katryna ir visi vėlesni Rusijos carai berods nebuvo komunistai, rusų tauta nebuvo komunistinė, tai kasgi jų laikais nužudė Lietuvos-Lenkijos laisvę ir mus pavertė okupuotais pavaldiniais per visą 19-ji amžių, jeigu ne rusai?

Jei priešas dar neaiškus...

Lietuvos okupantas, laisvės žudikas yra bolševikinė Rusija, tas pats pagal laiko tėkmę įvairiomis spalvomis perdažomas rusiškas imperializmas, jos suprastas interesas stovėti prie Baltijos jūros, o ne "tarptautinis komunizmas", kuris beje, vis labiau virsta "tautinis" (pačioj Rusijoje, Mao Kinijoje, Tito Jugoslavijoje, Rumunijoje, Čekoslovakijoje ir tt). Net ir nebe visai vieno štabo kontroliuojamas! Ir Lietuvos komunistai klausio, arba vergauja ne kažkokiam tarptautiniam komunizmui, bet Maskvai, tik rusiškai Maskvai.

Imperializmo interesai ir tautų gyvenimai yra ilgesni, pastovesni už ideologijas, kurios ateina ir praeina, tolydžio kinta. 1918-20 metais lietuvių tauta išsikovojo nepriklausomybę visai dėl kitų priežasčių, o ne dėl to, kad Rusijoje pasikeitė santvarka ir valdančiųjų ideologija. Ten kaip tik tada atėjo komunizmas, su kurio vadais Lietuva 1920 m. pasirašė pakenčiamai gerą atsiskyrimo ir taikos sutartį...

Ir jei mes manytume, kad pvz. Rusijoje vėl įvykus perversmui ir valdžią paėmus geriausių liaudininkų ideologijos demokratam, tuojau pat visom Kremliaus rusiško imperializmo pavergtom tautom, jų tarpe ir Lietuvai bus patiekta ant stalo

laisvė ir nepriklausomybė, kaip pilna lėkštė, - tai skintume ne vynuogės nuo krūmo, o žvaigždės nuo padangių. Bloškiant rusišką imperializmą, bus būtina ta pati atkakli kova su jo įpėdiniais, o mums - sąjungininkų suradimas, aplinkybių ir sąlygų išnaudojimas, visuomet apgalvota taktika pagal sąlygas, kiek įmanoma išmintingesnė ilgalaikė strategija.

Prašau atleisti, jei mano karčios minties saldainis be šokoladinio kevalo. Bet kaip ir su kokia sėkme mes vesime "kovą už Lietuvos laisvę", kada pats kadaise stambios partijos vardo pirmininkas šiandien fantastiškai sverdakuliuoja aiškiniuose, kas mūsų priešas, - kai taip absurdiškai identifikuoja svarbiausią ir šiandien pagrindinį Lietuvos laisvės žudiką?...

Jei ryšiai, tai su okupantais!

Nebenuostabu, kad ir "ryšių" klausimas pirmininkui sprendžiasi beveik tokia pat tvarka. Paskutinėje savo pasisakymų pastraipoje jis teigia: - "Labai gaila, kad šiandien tūli mūsų ryšius su okupantais jau pradeda krikštyti ryšių su tauta vardu", ir tam esą, vis plačiau pritaria kai kurie jaunieji intelektualai ir net centrinių organizacijų veikėjai (!)...

Jeigu tikrai taip, tai liūdnos perspektyvos laisvės kovoms su vadavimais. Bet ar tikrai taip?

Glaužius ryšius su okupantais, kaip žinoma, visą laiką stengėsi palaikyti išeivijos komunistai, saujelė diversantų, vienas kitas agentas rublininkas. Tai jų teisė ir pareiga. O kokie tie "tūli mūsų ryšiai", - vadinasi, dažni, daug kas iš mūsų? Kur pirmininkas girdėjo tokius pareiškimus ar tų "tūlių" geismą palaikyti ryšius su okupantais? Ir kodėl noras palaikyti ryšius su tauta turėtų būti nei reikšti įtartiną užsimojimą nusikalstančiai bendrauti tik su okupantais?

Kaltinimas svarbus, jis liečia daugelį lietuvių (tūlus), net centrinių organizacijų veikėjus. Įprasta, kad ir prokurorai privalo kaltinimus ar įtarimus konkrečiai įrodyti. Man betgi tuo tarpu visai nesuprantama, kodėl toks "vis platesnis" nepasitikėjimas užsienio lietuviams, organizacijų veikėjais, jaunaisiais intelektualais.

Pagaliam, pirmininkas savo "tezę" užbaigia dar piktesniu apkaltinimu ir grasinimu: - "Jeigu tokie reiškiniai ir toliau plis, tai patriotinė lietuvių visuomenė turėtų iš savo tarpo išskirti visus tuos, kurie netiki į Lietuvos laisvės idėją ir kurie savo veikla... ardo mūsų vieningos kovos už tautos laisvę nuotaikas"...

Klumpės puspadžio politika

Tikrai, jeigu tokie reiškiniai plis, labai gaila, bet nebedaug paliktų mūsų tarpe kovotojų ir patriotų. Jei išskirti visus tuos, kurie dėl to "netiki Lietuvos laisvės idėja", kadangi jie tiki ryšių ar dialogo su tauta reikalingumu, tai mūsų batalionai labai sumažės. Daugėlos principu turėsime išskirti iš mūsų tarpo jau kone šimtus tūkstančių senosios lietuvių išeivijos su vaikais ir anūkais, o nemaža ir vėliausios ateivijos. Štai kuo gal labiau reikėtų domėtis: - ne tuos inkriminuoti ir diskriminuoti, kurie dar gyvena Lietuvos reikalais, nori ryšių su pavergta tauta, domisi jos likimo vargais ir prošvaistėmis, dėl to net savo "geru vardu" rizikuoja, taigi dar tiki Lietuvos laisvės idėją, o labiau sielotis tais, kurie taja idėja ne tik netiki, bet nenori jos ir girdėti. Jie be grasinimo patys išsiskyrė, ir laimingi sau amerikoneja, anglėja ar brazilėja.

Ir tuoj tas tradicinis klumpės puspadis - išskirti! Ar tai politiko metodas, ar kalba žmogaus, kuris norėtų daugiau sujungti, išlaikyti, silpnuosius ir "idėjos eunuchus" įtikinti, patraukti, įkvėpti? Juk ne toks būtų šūkis į vieningą kovą. Pirmininko išdėstymai aiškiai rodo, kad vieningos kovos nuotaikų dar nėra ir kad jo fantastiškos mąstysenos principai, deja, nedidina nuomonių vienumo.

Mūsų tautinio atgimimo spauda ir jo patriarchai - Basanias, Kudirka, Šliupas, Vaižgantas, Maironis, Vydūnas, eilė kitų - kitaip suprato tautinės politikos, kultūros ar visuomeninės moralės

ugdymo būdus. "Aušros" ir dar "Varpo" laikais neabejotina dauguma lietuvių šviesuolių ir tamsuolių netikėjo Lietuvos laisvės idėjos realumu. Vieniems ji buvo dar nežinoma ir nesuprantama, kitiems tuščia pasaka, tretiems tik romantikų klaidėjimas. Bet jie neragino "išskirti" netikinčiųjų daugumą, o kvietė juos į talką, įtikinėjo, kvėpė, gaivino Lietuvos laisvės idėją. Matyt, naujųjų varpininkų pirmininkas neatidžiai skaitė senąjį "Varpą", jeigu iš viso...

LIETUVIAI VOKIETIJOS PIETUOSE...

(Atkelta iš 1 psl.)

Vokietijos pietuose gyvenantieji lietuviai su džiaugsmu pasitinka kiekvieną Memmingen'o lietuviškųjų liaudies šokių grupės pasirodymą. Ši grupė, vadovaujama nepailstančios Alinos Grininės vis daugiau įsivaina mums taip būdingų šokių techniką, išraišką, ritmą ir stilistinę pagrindą. Ši labai darbšti ir jau aukštą meninį lygį pasiekusi šokių grupė užpildo ne tik vieną ar kitą spragą lietuviškuose susirinkimuose bei šventėse, bet ir padeda garinti lietuvių liaudies meną bei kultūrą ir vokiečių krašto gyventojų tarpe. Grupės vadovė A. Grininė, prieš kiekvieną pasirodymą, vokiečių kalba supažindina susirinkusius su mūsų liaudies šokių savybėmis, juose išreiškiamais jausmais, melodijų kilme ar prasme, išraiškos savitumu, palygina su kitų tautų liaudies šokiais.

Tokia įžanga visada padeda mūsų liaudies šokių nepažįstantiems įsijausti į jų prasmę, žavėtis mūsų muzikos melodingumu, išraiškos gyvumu. Nenuostabu, jog ši grupė visur susilaukia didelio pasisekimo. Jauni, nuotaikingi grupės šokėjai jau gastroliavo eilėje pietų Vokietijos vietovių. Paskutiniai koncertai įvyko Schwarzwald'e, Gitseltal ir Schoenmuenzsch. Su dideliu pasisekimu šokių pasirodymas praėjo ir Stuttgart'e suorganizuotos lietuvių jaunimo dienos metu.

Diena buvo pradėta lietuviškais pamaldomis katalikams ir evangelikams. Iš plačios apylinkės susirinkę jaunimas ir daugelis senesnių lietuvių vėliau klausėsi dr. J. Norkaičio referato apie kontaktų ugdymą bei puoselėjimą lietuvių tarpe. Referentui baigus

savo išvedžiojimus, jaunimas, vadovaujamas Mannheimo studento Gečio Lando aktyviai įsijungė į diskusiją, kuri užsitęsė net visą valandą. Jaunimo dienos programą labai sėkmingai užbaigė jaunųjų šokių grupė. Su giliu įsijautimu atlikti lietuvių liaudies šokiai "Oželis", "Sadutė", "Mikita" ir kiti, teisėtai susilaukė visų susižavėjimo.

Susirinkusieji lietuviai ir svečiai savo aplodismentais padėkojo ne tik jauniems šokėjams, bet ir jų vadovei bei tobulintojai Alinai Grininei už gražų lietuvišką darbą.

J. Vyšniauskas

Skaityk ir platink
DIRVĄ

MALE & FEMALE**CAREER POSITIONS
AVAILABLE NOW AT****Elias Brothers
Family Restaurant**

Openings now available
for full time

**WAITRESSES
& COOKS**

We are a rapidly expanding organization, progressive and able to offer many opportunities for advancement. Must be neat appearing and of good character. Applicants need not be experienced. We will train you. Excellent employee benefits including:

Good Wages
Hospitalization
Profit Sharing
Retirement Plan
Vacation 1-4 Weeks
Life Insurance

5 to 6 day week, days or evenings. Apply 8:30 a.m. — 5 p.m. Monday thru Saturday.

Elias Brothers

Main Office 1623 E. 8 Mile Rd. near Dequindre, Hazel Park or 20710 Mack Ave., Grosse Pointe Woods, Mich.

(93-98)

M A L E**I-T-E IMPERIAL CORPORATION**

Has immediate openings for

JOURNEYMEN**MACHINE REPAIR MEN**

Decide now to join I-T-E team of specialists and an investment in your future.

Call 313 — 875-7220, Ext. 234

Between 8 a.m. — 5 p.m. Monday through Friday or apply in person at 7610 Joseph Campau, Detroit, Michigan.

An Equal Opportunity Employer

(96-99)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

K a i n o s ž e m o s — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

ALT S-gos East Chicagos skyriui dešimt metų

(Atkelta iš 1 psl.)

rių susirinkimą nebūtų aplankę Centro Valdybos pareigūnai, dažniausia S-gos pirmininkai ir gražioje nuotaikoje, nepasidalinę su mumis S-gos rūpesčiais. Skyrius neliko jiems skolingas, pasakodamas eilinių Skyriaus narių nuomones ir paremdamas finansiškai Centro užsimojimus. Skyrius buvo atstovaujamas visuose S-gos seimuose. Šalia administracinio atsiskaitymo su Centru, Skyrius finansiškai yra parėmęs:

S-gos Centro Valdybą sumoje \$501.00; Sąjungos Seimus \$355.00; Dirvą ir jos leidėją Viltį 1,266.00; L. Nepriklausomybės Fondą \$50.00. Viso \$2,172.00.

Šalia šių, paties Skyriaus inaių, visi nariai prenumeruoja Dirvą, dauguma yra asmeniškai Vilties d-jos ir Nepriklausomybės Fondo nariai-rėmėjai.

Skyriaus kultūrinė veikla reiškėsi vietos lietuvių apylinkėje ir didesnių kultūrinių užmojų rėmime.

Vietoje buvo organizuojamos paskaitos, filmų demonstravimas, dailės parodos, minėjimai ir, gana populiarūs, kultūriniai popiečiai. Skyrius parėmė didesnius kultūrinius užsimojimus šiomis aukomis:

Prez. A. Smetonos Monografiją \$ 600.00; Dirvos Jaunųjų Talentų Varžybas \$95.00; Chicagos Lietuvių Operą \$50.00; Vasario 16 Gimnaziją (pinigine auka ir vadovėliais) \$137.19. Viso \$882.19.

Visuomeninėje veikloje nebandėme užsida-ryti vien savamateralyje. Nariai buvo raginami ir patys noriai ėjo dirbti į vietines organizacijas: Lietuvių Bendruomenės Apylinkę, Balfą, ALT, Lietuvių Susivienijimą Amerikoje ir kitur, daugumoje įeidami į tų organizacijų valdybas. Pats Skyrius, kukliomis aukomis visada rėmė vietines organizacijas ar jų žinioje dirbančias institucijas, kaip vietos lituanistinę mokyklą ar skautus. Dešimties metų bėgyje toms organizacijoms Skyrius

yrapaskyręs \$320.00 sumą.

Buvome jautrūs prašymams ir už savo veiklos ribų. Buvo paremti:

Lituanus žurnalas \$50.00; Los Angeles Lietuvių Tautinių namų statyba \$100.00; Nepriklausomybės Akto Signatarai \$100.00; Lietuvių krepšininčių išvyka Australijon \$50.00; Jaunimo Centro Chicagoje statyba \$50.00. Viso \$350.00.

Skyriaus tiesioginiai amerikiečių politikoje nedalyvavo, tačiau keliais atvejais buvo rašomos rezoliucijos, protesto ar padėkos laišakai Amerikos ar kitų kraštų vadovaujantiems asmenims. Pateikta daug medžiagos vietos amerikiečių spaudai mus liečiančiais klausimais. Šoje srityje daug pasidarbavo Tautinės Sąjungos veteranas S. Kalvaitis. Jam Skyriaus vardu priklauso nuoširdi padėka.

rių, pajamos iš kasmet rengiamų tradicinių gegužinių ir rudens pokylių.

Visi puikiai žinome, kiek reikia vargo idėti, kad apsimokėjus išlaidas liktų šiek tiek gryno pelno. Valdyboms nuolat projektuojant, kaip sutelkti daugiau lėšų, iškilo ir buvo įgyvendintas (turbūt pirmas ir paskutinis organizacijų istorijoje) statybos projektas, gavęs pavardę "Partijos Namai" sukėlęs ne mažą susidomėjimą ne tik Sąjungos skyrių, bet ir kitų organizacijų tarpe. Tal- kos būdu pastatytas par- davinui naujas namas (mūrinis bungalow) davė Skyriaus kasai \$3,989.41 gryno pelno, kas davė galimybes stambiau paremti anksčiau minėtus projektus.

Skyriaus nariai sukrovė 1052 darbo valandas, iš kurių 642 bu-vo grynai savanoriškos,

ALTS-gos East Chicagos skyriaus valdybos iniciatyva ir talkininkaujant skyriaus nariams buvo pastatytas pardavinui mūrinis namas, kuris skyriui davė \$3,989.41 pelno.

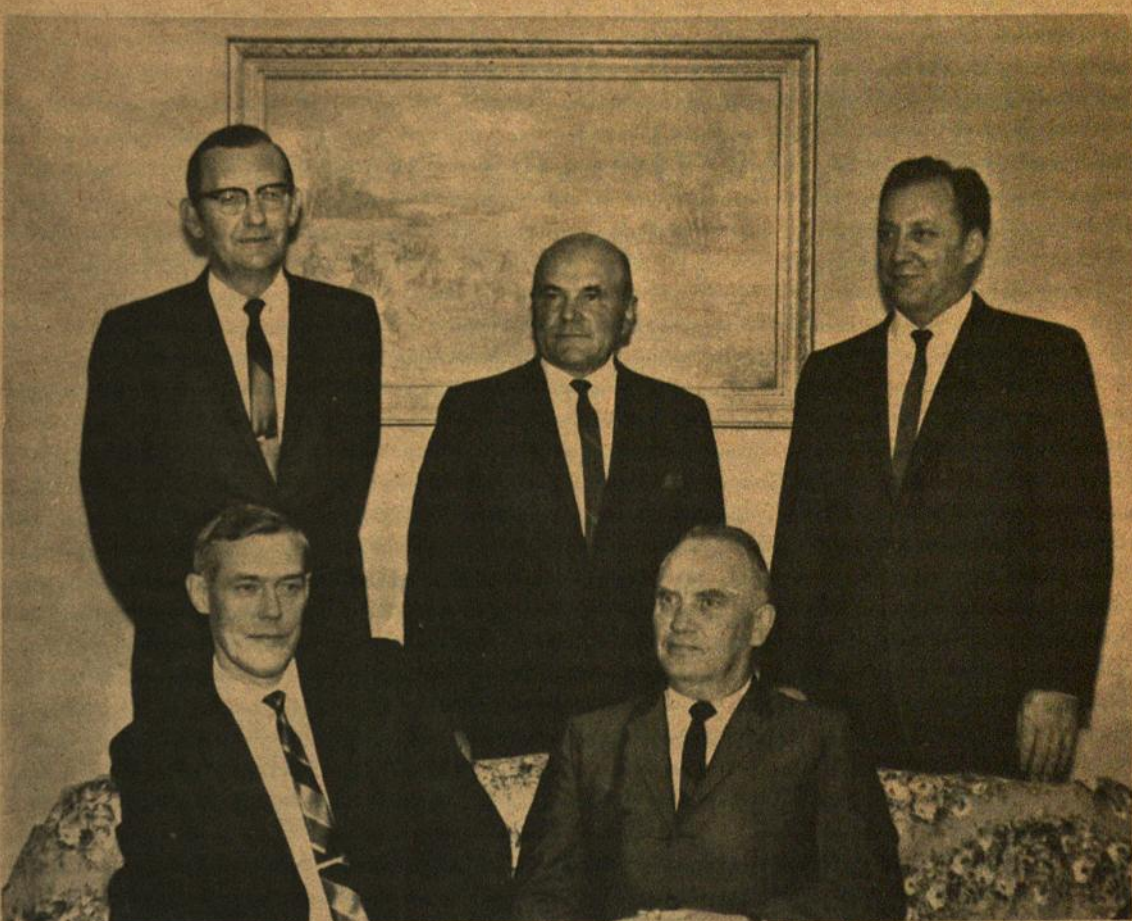
SKYRIAUS FINANSAI

Skyriaus veiklai paremti, kaip ir visų mūsų tremties organizacijų pagrindinis rūpestis -- lėšos. Kąkas yra pasakęs: ... "yra pasaulyje daug tauresnių ir didesnių dalykų kaip pinigai, bet tiems dalykams išigyti ar planus praves- ti reikalingi, vis dėl to, ... pinigai..."

Pagrindines skyriaus pajamas sudarė, turbūt kaip ir daugelio kitų sky-

o likusios už mažą atlyginimą. Jau per 1961 m. kovo mėn. 18 d. visuotinį narių susirinkimą iš šios sumos buvo išdalina aukomis \$1350.00, išgytas "stereo" ir paskirta nedidelė suma labai jaukiai praėjusiam "Patalkio" požiūviui.

Aukų klausimu Skyriaus narių susirinkimas yra užbrėžęs liniją: ... remti Centro Valdybos pastangas išlaikyti organizaciją ir institucijas su viena maža

ALTS-gos East Chicagos skyriaus dabartinė valdyba. Sėdi iš kairės: K. Sidabras ir J. Rimkūnas. Stovi: A. Markevičius, R. Nemickas ir V. Aukštuolis.

sąlyga, kad didžioji našta proporcingai būtų dalinama visiems Sąjungos skyriams".

SKYRIAUS NARIAI

Dešimtmečio proga dabartinė Skyriaus Val-

Sąjungos Centro Valdybą išdininko pareigoms.

Dirvos korespondentais-bendradarbiais 10-ties metų bėgyje yra buvę: R. Nemickas, S. Kalvaitis, T. Mečkauskas, A. Juodvalkis ir A. Markevičius.

PABAIGOS ŽODIS

Atsiprašome kitų skyriu narius, taip pat Sąjungos darbščiasias bites už per ilgą kalbą apie save. Neturėjome mažiausio tikslo pasigirti tik pasidalinti su visais mintimis apie "sausą gūžtą" šia, neeiline proga...

Norėjome tik visiems pasakyti, kad esame gyvi ir krutame, nors jau daugelio smilkinis puošia šarmas ir kojėlės ne betos, kur bėgiodavo pie-

vose prie Nemunėlio... Jaunieji, ak apie juos galėtum ir pilną Dirvą prirašyti, gyvendami Chicagos pašonėje, išsilakstė, kaip Lietuvoj sakydavo... "kai žydo bitės"... po didesnes jaunimo ar profesines organizacijas, kiti, darbų ieškodami po plačią Ameriką pasklido, gal ten kur pritapo prie vietinio avilio... O mes, senieji, kurie galvojame, kad anot amerikietiško posakio, niekad nemirsim tik išnyksim, su Mai-ronio pastaba... "kaip dū mai neblaškomi vėjo..." dar galvojame atšvesti 25 metų sukaktį ir vėl turėti progos bent su- kakties dvasioje atjaunėti.

PRO PATRIA!

J.R.

MALONIAI KVIEČIAME DALYVAUTI
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS S-GOS
EAST CHICAGO SKYRIAUS
rengiamame

**DEŠIMTMEČIO VEIKLOS
MINĖJIME-BALIUJE,**

kuris įvyks

1968 m. rugsėjo mėn. 21 d.

Jonyno salėje — Veden Rd., Chesterton, Ind.

Kokteiliai — 6 v. v.

Minėjimas ir meninė dalis — 7 v. v.

Meninę dalį atliks solistė

Natalija Aukštuolienė.

Vakarienė — 8 v. v.

Šokiams gros NEOLITUANŲ orkestras.

Rengėjai

Skyriaus nariai prie namo statybos sukrovė 1052 darbo valandų, iš kurių 642 val. buvo grynai savanoriškos, o likusios už mažą atlyginimą. Nuotraukoje talkininkai poilsio metu.

Lietuvių tautos kilmės beiėškant (II)

Jo Šv. Lizdeikos paslaptis

Ką mes žinome apie mūsų senos tikybos vadą? Nuo to laiko, kaip lenkas Mierzynski uždraudė mums kalbėti apie Krivius - Krivaičius, beveik nieko naujo.

Atrodytų, 1918 metų Nepriklausomybės Akto neturėjo galios, kiek tai liečia mūsų kultūrą ir vis dar klausėme ir tebeklausome išsakyti iš Varšuvos Mierzynskio, Lowmianskio, Odos ar kito urėdo duodamų.

Kada gi bus tam galas? Arijų tikybos atveju mūsų oficialūs vadovėliai tyli. Skelbdami "suklastotais", "išgalvotais", "nepatikimais" ne vieną, ne du, o daugybę senų scribų ir visą glėbį istorinių šaltinių lenkai mus užhipnotizavo iškraipydami, sumazindami, suniekindami mūsų senos tikybos istoriją.

Tačiau tas jų žygis liko tik tuščiom pastangom. Anot Zola, tiesa padėjo pirmyn ir niekas jos nebesustabdys. Mūsų praeitis tokia didinga, jog norint ją sunaikinti, reikėtų pripažinti "suklastotais" ne tik lenkų

Č. GEDGAUDAS

nemėgiamus šaltinius, bet tektų sudeginti visus Europos muziejus, bibliotekas ir uždrausti senovės istorijos studijas, nes mūsų praeitis neatjungiamai surišta su Europos seniausią praeitim. Įrodymui, žvelkime Lotaringijos pirmosios dinastijos karalių lentelėn:

LIAUDŲ - VYČIŲ KARALIAI
Nuo 433 prieš Kr. ligi 378 po Kr.

- 1) Margamaris -433
- 2) Vandenorius - 405
- 3) Pereimis -382
- 4) Gaulėnis -341
- 5) Didokaulis -337
- 6) Gaulėnis -298
- 7) Baisonis Didysis -284
- 8) Liaudamaris -248
- 9) Naukaunorius -230
- 10) Margamaris -196
- 11) Liaudžius -168
- 12) Vandenorius -157
- 13) Liaudamaris -141
- 14) Mardaugis -121
- 15) Kaučianderis -93
- 16) Vandenorius -72
- 17) Varingas -37
- 18) Kaulingis -9
- 19) Varimaris +20
- 20) Margamaris +32
- 21) Liaudamaris +50
- 22) Vandenorius +52
- 23) Raitorius +58
- 24) Rikimaris +78
- 25) Vadamaris +113

- 26) Margamaris +127
- 27) Liaudamaris +148
- 28) Varavardis +165
- 29) Sunonis +185
- 30) Valdarikis +213
- 31) Vartauris +253
- 32) Liaudžius +271
- 33) Valderis +298
- 34) Daugavarys +306
- 35) Liaudžius +317
- 36) Liaudamaris +319
- 37) Rikimaris +339
- 38) Tautamaris +350
- 39) Liaudžius +360
- 40) Margamaris +378

Lentelės autentiškumu abejoti netenka: jinai paimta iš seno frankų rūnraščio kurį vadinsime Žiniavaldo kronika pagal jo autorių (apie 485 po Kr.). Kronikos autentiškumas lengvai patikrinamas romiečių istorikų sugretinimu: joje minimi nuolatiniai karai su Roma ir ji atitinka datų bei žmonių vardų atžvilgiu. Be to Žiniavaldo kronika nėra vienintelė: Fredegarius (apie 7 šimt.) Liber historiae Francorum (8 šimt.) po piežius Pijus, Antonius Sabelicus, Manethonis egiptietis, Magistras Vincas iš Beauvais ir daugelis kitų seniausių rankraščių patvirtina mūsų brolių pareinio Liaudų istoriją pradedant nuo Trojos.

Pagaliau pats Homeras, išvardindamas Trojos sąjungininkus, pažymi Vandenoriaus vadovaujamą Dardanų tautą. Taigi nuo pat istorijos pradžios, randame Liaudus ištikimus savo papročiu: jie ir ten yra vandens didžiausio vieškelio sargyboj, sto vėdam Dardanelių sąsiauryje, kur suplaukia Gintaro ir Dunojaus keliai į Viduržemio baseiną. Kai kurie šaltiniai mini juos karo pabaigoje perėjus graikų pusėn prieš Troją.

Lentelėje atrandame daug mums bendrų vardų: Margi, Margeri, (Margamaris 1, 10, 20, 26, 40, Mardaugis 14, Vytautą, (Tautavarys 38), Mindaugą (Mardaugis 14, Daugavarys 34), Liaudavarys 34), Liaudavari - Liutavorą (Liaudamaris 8, 21, 37, 36, Liaudžius 11, 32, 35, 39), o ir kiti nesvetimai skamba: Valdas, Rikis, Didis, Vandenorius, Varys.

Mūsų Vakarinių brolių istoriją panagrinėsime kiek vėliau. Tačiau Žiniavaldo kronikos užvis didžiausia svarba glūdi tame, jog jinai atskleidžia mūsų Krivių-Krivaičių praeitį ligi 1200 prieš Kristų, ir duoda mums galimybę surišti ją su mūsų paskutiniuoju dvasios vadu Jo. Šv. Lizdeika. Mat Žiniavaldas aprašydamas anksčiausią balto-slavų istoriją (prieš tautos išvykimą iš Panonijos Parėnin 411 metais) rėmėsi Dargio, Goštauto rūnraščiais, o ypač Jo Šv. Baisonio Didžiojo išsamią kroniką.

Tų mūsų seniausių, pirmą kartą mūsų spaudoj skelbiamų metraščių autentiškumas patikrinamas sensacingu faktu: jie sugeba mums paduoti tiksliai Trojaus žlugimo datą 1179 pr. Kr. pa siremiant nepertraukia-

See Hear Meet

HUBERT HUMPHREY

26th ANNUAL Democratic

STEER ROAST

Sunday Sept. 22-2 P.M.

EUCLID BEACH PARK

Free Rides

ALBERT S. PORTER, CHAIRMAN, DEMOCRATIC EXECUTIVE COMMITTEE

CO-CHAIRMAN: JUDGE RICHARD BRENNAN - LEO A. JACKSON

GENERAL CHAIRMAN: SAMUEL R. GERBER

SEE YOU SUNDAY, 2 P.M.

REGISTRATION DEADLINE Next Wednesday!

Win

REGISTER AND VOTE!

Color T.V.

and Many other Prizes!

- Registration at the LOG CABIN
- FREE rides from 1p.m. 'til 5p.m.
- UNLIMITED RIDES (EXCEPT TURNPIKE & ANTIQUE CARS).
- HUBERT HUMPHREY IN PERSON
- STEER ROAST Sandwiches
- Color T.V. Zenith console
- MANY OTHER PRIZES
- MEET YOUR CANDIDATES!

D Ė M E S I O

DOVANŲ SIUNTĖJAMS Į LIETUVĄ IR VISAS USSR DALIS

Mes džiaugiamės galėdami pranešti, kad sparčiai padidėjus klientų skaičiui ir veiklai mums pasisekė pasiekti jokių pagerinimų:

1. Pagreitinti užsakytų dovanų pristatymą.
2. Suprastinti Vnešposyltorg'o užsakymų vykdymo procedūras.
3. Padidinti Vnešposyltorg'o krautuvų ir sandėlių skaičių visoje U.S.S.R.
4. Padidinti visokių prekių pasirinkimą — drabužių, medžiagų, avalynės ir t.t.
5. Sudaryti naują sistemą patvirtinimui, kad užsakymai įvykdyti. Pasek pavyzdžių tūkstančių mūsų klientų, kurie patyrė, kad dovana per

PODAROGIFTS, Inc.

yra geriau negu:

- A. Siuntinio siuntimas iš čia (Jokio muto užsakymams per Podarogifts);
- B. Money order arba banko perlaida (negalioja Specialiose Vnešposyltorg'o krautuvėse);
- C. Jokių kitų primokėjimų (Vnešposyltorg moka mums komisiją).

APLANKYKIT MŪSŲ PARODŲ SALE
NEW YORKE

Siųskit savo užsakymus ar klausimus į

PODAROGIFTS, Inc.

(VIENINTELIS DOVANŲ ATSTOVAS JAV-se)
220 Park Avenue South (kampas 18-tos g-vės)
New York, N. Y. 10003
Tel.: 212 — 228-9547

arba į prie jo prisijungusias firmas:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106
Tel.: 215 — WA 5-3455

arba į bet kurį jų skyrių

COSMOS PARCEL EXPRESS, CORP.

45 West 45 St., New York, N. Y. 10036
Tel.: 212 — CI 5-7905

arba į bet kurį jų skyrių

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019
Tel.: 212 — 581-6590 — 581-7729

arba į bet kurį jų skyrių

HELP WANTED MALE

CARBIDE PREFORM MACHINISTS

PILL PRESS OPERATORS

Men wanted for shop operations in a newly formed cemented carbide operation. Plant now in Dearborn, but will begin operations in Plymouth Twp. in 1969.

HOWMET CORP.

METAL PRODUCTS DIV.
5320 Oakman, Dearborn, Mich.
313 — 581-7200
An Equal Opportunity Employer (96-98)

Naturally

SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

(Bus daugiau)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Teodoras Blinstrubas, ALTS pirmininkas, atvyksta į Clevelandą dalyvauti Dirvos rengiamame jaunųjų talentų vakare š. m. rugsėjo 28 d. Jis įteiks pirmosios vietos laimėtojų 300 dol. premiją, kurią parūpino Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. Antrąją premiją 200 dol. suorganizavo rengėjai — ALTS Clevelando skyrius, gi trečiąją 150 dol. duoda to skyriaus pirmininkas inž. J. P. Nasvytis asmeniškai.

• Dirvos koncerto mecenatais be jau paskelbtų, sutiko būti dr. D. Degesys ir dr. A. Butkus, A. Garmus paaukoję po 25 dolerius.

• Inž. Kazys Pocius, ALTS centro valdybos išdininkas ir Dirvos Chicagoje įgaliotinis, ne tik pats atvyksta į Dirvos jaunųjų talentų vakarą, bet skatina ir kitus chicagiškius atvykti į šį nepaprastą Dirvos parengimą. Atvyksta svečių ir iš kitų vietų: Detroito, Columbus, Daytono, Toronto ir kt. Bilietus užsisakyti galima Dirvoje, telef. 431-6344.

• Julija Stuogienė, rengėjų prašoma, mielai sutiko būti Dirvos jaunųjų talentų vakaro bufeto šeimininke. Jai talkininkauti ir bufetą produktais bei darbu paremti pasižadėjo visa eilė ponių, Dirvos rėmėjų.

• BALFo Clevelando skyriaus metinis susirinkimas įvykęs praeitą sekmadienį, nors ir negausus, bet aptarta daug svarbių klausimų šalpos reikaluose.

Skyriaus išdininkas V. Akelaitis patiekė išsamų

pranešimą apie turėtas, valdybos kadencijos metų pajamas ir išlaidas, kurių būta: likutis iš praeitų metų \$341.36. Valdyba surinko aukų \$3,477.70, gauta procentų \$21.74. Viso turėta skyriaus kasoje \$3,840.80. Atiduota BALFo centrui \$3000. Gauta gėrybėmis naujų batų (80 porų) vertės \$500 — tai dovana Salamander batų krautuvės prekybininkų A. ir Br. Gražulių.

Valdybai išreikšta padėka už vieną iš gausiausių aukų surinkimą skyriaus gyvenime. Taip pat išreikšta padėka skyriaus pirmininkui Edv. Stepui už įdėtą nuosirdų ir rūpestingą darbą BALFui.

Susirinkimas pasisakė pareikšti gilią padėką prisidėjusiems prie aukų sutelkimo pasisekimo: Dirvai, Draugui ir Tėvynės Garsų radijui.

Sekantiems metams išrinkta nauja skyriaus valdyba: Edv. Stepas, F. Eidimtas, V. Akelaitis, A. Buknis, J. Dunduras, A. Puškoriūtė, L. Keženius (visi buvę valdyboje praeitoje kadencijoje) ir V. Kasakaitis.

Susirinkimas minutės tylią pagerbė mirusį BALFo centro valdybos pirm. a. a. kun. Jankų. (ef)

• Balys ir Emilija Stepiniai persikėlė gyventi į Parmą. Jų naujas adresas: 1656 Broadview Rd., Pleasant Valley, Apt. 319, Parma, Ohio 44134. Telef. 845-6740.

IMONEI

reikalingos moterys, nuo 7-3:30 val. vak.

Švarus, pastovus darbas. Imonė randasi prie pat CTS Rapid stoties.

Kreiptis į Apex Paper Box Co. 2716 E. 79 St. (97-99)

• Vicepresidentas H. Humphrey šį sekmadienį, rugsėjo 22 d. dalyvaus metiniame demokratų pobūvyje Clevelande, Euclid Beach parke. Šiame pobūvyje, kuriame visi gali dalyvauti nemokamai, be įvairių pasiūlymų galima bus laimėti spalvotą televizijos aparatą ir kitokias dovanas. Parkas bus atidarytas nuo 1 iki 5 val. p. p. Demokratų kandidatas į prezidentus H. Humphrey pasakys kalbą.

16-TOJI LIETUVIŲ DIENA CLEVELANDE

Lietuvių Bendruomenės Clevelando abiejų apylinkių, ruošiamą lietuvių dieną įvyksta š. m. rugsėjo mėn. 22 d., Naujosios parapijos salėje.

Lietuvių diena bus pradedama iškilmingomis pamaldomis abiejose liet. parapijų bažnyčiose.

Tuoju po pamaldų įvyks iškilmingas Lietuvių dienos atidarymas, į kurį atvyksta PLB pirmininkas J. Bačiūnas.

Tuoju po atidarymos, viršutinėje salėje, vyks clevelandiečių menininkų dailės kūrinių paroda. Kartu vyks ir kitos mažesnes apimties parodos: kaip, kad pašto ženklų, laisvos Lietuvos pinigų ir kitos. Taip pat bus išstatyti jubiliejinių metų

medaliai bei suvenyrines lėkštės. Čia pas jus galėsite matyti ir Lietuvių Fondo mirusiųjų narių įamžinimo albumą bei įvairių spaudos skyrių.

Meninės programos dalis prasidės 6 val. vak., kurią išpildys Rochesterio mišrus choras, vadovaujamas muziko J. Adomaičio. Taip pat programoje dalyvauja Čiurlionio Ansamblio ir Šv. Kazimiero lit. mokyklos tautinių šokių grupės.

Tuo pačiu metu, t. y. nuo pat atidarymo, apatinėje parapijos salėje, veiks valgykla, kurioje Jūs už labai prieinamą kainą galėsite

sočiai pavalgyti pilnus pielėkštės.

Į koncertą bilietai po 2, 3 ir 4 dolerius, bus gaunami visą dieną, prie įėjimo. Jaunimui bilietų kainos papigintos.

Tad visi esate mielai kviečiami ir laukiami. Nepamirškite bendruomenės, o ji, reikalui esant, nepamirš ir Jūs.

LB Clevelando abiejų apylinkių valdybos

• Išnuomojamas 4 kambarių butas su vonia. Nuoma nedidelė. St. Clair ir E. 69th St. rajone. Skambinti telef. 291-3523. (95-97)

VISI LIETUVIAI Į 16-TĄ LIETUVIŲ DIENĄ

1968 LLK METAIS, ŠI SEKMADIENĮ, RUGSĖJO 22 D.

Šv. Panelės Nepaliaujamos Pagalbos parapijos salėje.

LIETUVIŲ DIENOS ATIDARYMAS 11 VAL. RYTO. ATIDARO PLB VALDYBOS PIRM. J. BAČIŪNAS.

Pietūs nuo 12 v. iki 4 v. v. (žemutinėje salėje). Parodos lankymas nuo 11 v. r. iki 4 v. v. (Auka 1 dol.). Meninė dalis — koncertas 6 val. vak.

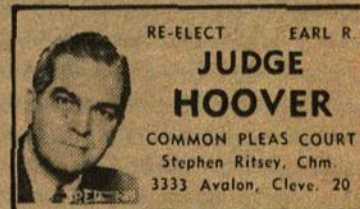

LB ROCHESTERIO APYLINKĖS CHORAS.

Dirigentas JONAS ADOMAITIS.

TAUTINIAI ŠOKIAI — atlieka ČIURLIONIO ANSAMBLIO ir ŠV. KAZIMIERO lietuviškos mokyklos tautinių šokių grupės.

Rengia JAV LB CLEVELANDO 1-OS ir 2-OS APYLINKIŲ VALDYBOS

RE-ELECT EARL R.

JUDGE

HOOVER

COMMON PLEAS COURT
Stephen Ritsey, Chm.
3333 Avalon, Cleve. 20

REIKALINGAS VYRAS

Siuvėjas su patyrimu gerose vyrų rūbų krautuvėje. Valandinis atlyginimas su priedais. Pastovus darbas. Teirautis telef. 781-8606. (97-98)

REIKALINGA NAMŲ ŠEIMININKĖ

Pilna atsakomybė. Gyventi vietoje. 2 mokyklinio amžiaus vaikai. Yra galimybė apsigyventi ir su savo vaiku. Telef. 481-3387. (97-98)

HELP WANTED FEMALE

GENERAL

HOUSEWORK —

1 or 2 days per week. Steady work, congenial home. Shaker Rapid. Phone 751-4052 (97-98)

HOUSEKEEPER

Live in. Private rooms & bath. Shaker congenial home. Reference. Excellent salary. 371 1741. (97-98)

PARDUODAMAS NAMAS

Dėl skubaus išvažiavimo iš Clevelando parduodamas beveik naujas mūrinis (semi-ranch) namas iš 6 kambarių. Puikus su medžiais ir žalumynais sklypas, parko aplinka. Išskirtinas Euclid rajonas. Ypatingai rami ir puiki gatvė Chardon Hills. Tel. 531-8123.

A. M. D. REALTY

1085-7 E. 71 — parduota.
7715 Aberdeen — parduota.
1019 E. 72 — parduota.
1608 E. 43 — parduota.

Norintieji parduoti kreipkitės pas mus. Turime daugiau pirkėjų.

Alg. Dailidė - Realtor

Bendradarbiai:

Ant. Mikoliūnas ir Mike Sekara

1123 1/2 Norwood Road
432-1322

Visi maloniai kviečiami!

1968 m. rugsėjo 28, šeštadienį, 7 v.v.

SLOVĖNŲ AUDITORIJOJE,

6417 St. Clair Avenue, Clevelande

įvyks

TRADICINIS DIRVOS JAUNŲJŲ DAINININKŲ KONKURSAS -- KONCERTAS

Dalyvauja: JUOZAS ALEKSIŪNAS, VIOLETA ČIŽAUSKAITĖ-BALČIŪNIENĖ,
LIUCIJA BUIVYDAITĖ, ASTRA BUTKUTĖ,
KAROLĖ DAMBRAUSKAITĖ, VIKTORIJA GRIGELAITYTĖ,
VYTAUTAS NAKAS, LEONILIJA NAKUTYTĖ, DALIA ZAKARAITĖ

Po koncerto šokiai, grojant geram orkestrui.

Veiks turtingas bufetas.

Bilietai nuo 4 iki 2 dol. jau gaunami Dirvoje.

Slovėnų Auditorijos kieme įrengta aikštė automobiliams pasistatyti, kuria svečiai galės nemokamai naudotis.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas kalbės per televiziją rugsėjo 24 d., 10 val. vakare (13 kanalas New Yorke). Jis įrodys, kad per 28 metus sovietų tikslai ir kėsiai nepasikeitė ir sugretins buvusius Lietuvius įvykius ir mūsų laisvės praradimą su dabar vykstančiais įvykiais Čekoslovakijoje.

Šią programą matys ir girdės apie 50 milijonų asmenų. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas tai programai atsidėjęs ruošiasi. Programa pasikalbėjimo formoj bus 20 min. ir ji gauta nemokamai. Tai didelis laimėjimas.

BOSTON

PRADEDAMAS
KULTŪRINIŲ
SUBATVAKARIŲ
SEZONAS

Rugsėjo 21 d. 7 val. 30 min. vakaro ALTS-gos Bostono skyriaus namuose, 484 E. 4th St., pradedamas 1968-1969 m. kultūrinių subatvakarių sezonas. Vakaro programą atliks retas svečias Bostone -- poetas satyrikas Leonardas Žitkevičius, taip pat Dandierinas ir Balys Pavabalyš. Po programos -- tradicinė kavutė ir laisvi pokalbiai.

Leonardas Žitkevičius, kaip satyrikas, pradėjo reikštis okupacijų metu Lietuvoje, vadinamoj pagrindžio spaudoj (iš tų dienų tebėra gyvas jo posmas: "Dvi švilpnės -- vienas tonas, Ten Berlynas, Čia Maskva, Viens raudonas kaip šėtonas, kitas rudas kaip šuva..."). Satyriko plunksnos L. Žitkevičius nemetė ir Amerikoje, čia jis vėl regimas periodinėj spaudoj, yra išleisdinės ir savo satyrų rinkinys. Jo kūryba pasižymi

ATSISVEIKINANT

su ištikimaisiais Dirvos skaitytojais, leiskite išreikšti nuoširdią padėką mano redaguotos Dirvos rėmėjams, jos materialinio ir dvasinio lygio palaikytojams.

Šia proga tebūnie pareikštas neišblunkąs dėkingumo jausmas gražiai bendradarbiavusiems tarnautojams ir talkininkams, bendrinių ir vietinių organizacijų bei institucijų vadovybėms.

Džiaugiausi gražiu bendradarbiavimu, kantrybe ir bendrų reikalų supratimu, Dirvos ir mano atžvilgiu parodytų lietuviškųjų laikraščių ir radijo valandėlių vadovybių.

Ypatinga padėka priklauso kad ir negausiam bet ištikimam Dirvos nuolatinių bendradarbių būreliui ir visiems savo talka prisidėjusiems prie Dirvos turinio iškelimo ir tautinės dvasios palaikymo.

Su pagarba

Jonas Čiuberkis

1968 m. rugsėjo 16 d.

turinio ir formos darna. Šiuo metu jis yra Darbininko redakcijos narys.

Bostono kultūrinių subatvakarių "valdžia" ir naujam sezonui liko ta pati: pirm. inž. Edm. Cibas, nariai Ona Vilėniskienė, Ant. Vilėniskis, Al. Griauzdė, L. Lendraitis, Vl. Mickūnas ir St. Santvaras.

Rengėjai puoselėja viltį, kad Bostono lietuviai savo gausiu apsilankymu pagerbs svečių nebuvėlių poetą Leonardą Žitkevičių. (t.st.)

CLEVELANDE STEIGIA NAUJĄ
MERGAITĖMS MOKYKLĄ

William F. Hauserman, kairėje, Glen Oak mokyklos tarybos pirmininkas, pasirašo sutartį naujai mokyklai su Lee C. Howley, Gilmour Akademijos tarybos pirmininku. Howley yra The Illuminating Co, viceprezidentas, o Hauserman viceprezidentas E. F. Hauserman Co, firmos.

Ta sutartimi Glen Oak Mokykla gauna 35 akurus Gilmour akademijai priklausančios žemės, ant kurios bus statoma mergaitėms mokykla. Jų sprendimu, Clevelando jaunametėms mergaitės labai reikalinga dar viena mokykla. Tai mokyklai vadovaus Šv. Širdies vienuolynas.

Mamytei Lietuvoje mirus,

DR. PRANUI MICKEVIČIUI

ir jo šeimai reiškia užuojautą ir kartu liūdi

Ohio Lietuvių Gydytojų
Draugija

Grupė studijų svaitės dalyvių Vasario 16 Gimnazijos sodyboje.

GYDYTOJAI IR GOLFININKAI REMIA V. ADAMKŲ

Valdo Adamkaus, kandidatuojančio į Sanitary District patikėtinius, rinkiminė akcija pradeda įsisiūbuoti. Rugsėjo 29 d. Illinois Lietuvių Gydytojų (sekmadienį) jo garbei

rengiama iškili lietuvių golfo diena ir banketas. Rengėjai -- Chicagos Lietuvių Golfo Klubas ir Illinois Lietuvių Gydytojų Sąjunga. Golfą tos die-

Rugsėjo 29 d. Chicagos Lietuvių Golfo klubas ir Illinois Lietuvių Gydytojų S-ga ruošia Golfo dieną ir banketą inž. V. Adamkui, kandidatuojančiam į Sanitary District patikėtinius, paremti. Pirmininkas J. Baris įteikia bilietus Dr. St. Biežiui. P. Maletos nuotrauka

NAUJOS, ĮDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

Pr. Imsrys — TĖVISKĖLĖ AŠ REGIU	\$1.00
A. Nendrė — AIDAS TARP DANGORAIZIŲ	\$5.00
P. Jurkus — ANT VILNELĖS TILTO	\$2.50
A. Gustaitis — IR ATSKRIDO JUODAS VARNAS	\$4.00
V. Kavolis — NUŽEMINTUJŲ GENERACIJA	\$2.00
Alė Rūta — PRISIMINIMAS (romanas)	\$2.50
M. Vaitkus — NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULĖJ	
II DALIS	\$2.50
A. Merkelis — SMETONA — Monografija	\$12.00
V. Šliogeris — A. SMETONA — ŽMOGUS IR VALSTYBININKAS	\$2.00
O. J. C. Norem — TIMELESS LITHUANIA	\$4.00
B. Armonienė — PALIK AŠARAS MASKVOJE	\$3.00
H. Didžiulytė-Mošinskienė — OŠIANCIOS PUŠYS	\$2.50
L. Mitkiewicz — WSPOMNIENIA KOWIENSKIE	\$7.50
(Buv. Lenkijos karo attachė prisiminimai iš Kauno 1938-39 m.)	
V. Volertas — SĄMOKSLAS — premijuotas romanas	\$3.50
A. Baronas — PAVASARIO LIETUS — romanas	\$2.50
St. Yla — MODERNI MERGAITĖ	\$4.00
Vytė Nemunėlis — MESKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
Gr. Šimukonienė — SU DAINA — Lietuviškų dainų rinkinys	\$2.00
J. Budrys — KONTRŽVĄLYBA LIETUVOJ	\$2.50
Pr. Alšėnas — MARTYNAS JANKUS	\$4.00
R. Skipitis — NEPRIKLAUSOMA LIETUVA	\$7.00
Dagys — SKULPTŪRŲ IR PAVEIKSLŲ REPRODUKCIJOS (angliškų įvadų ir parašais)	\$6.00
A. Vaičiulaitis — GLUOSNIŲ DAINA — PATAVIMAI	\$2.50
J. Mekas — PAVIENIAI ŽODŽIAI — POEZIJA	\$4.00
A. SKĖMOS RAŠTAI I tomas	\$6.00

Visa eilė kitų poezijos, beletristikos ir prisiminimų knygų.

Teiraukitės Dirvoje Jums reikalingų knygų ir plokštelių reikalų.

Užsakant knygas, prie kainos prašome prijungti 25 c. pašto išlaidoms.

Rašykite:

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

ir gražaus bendradarbiavimo. Golfo dienos dalyvio (įskaitant ir banketą) mokestis -- \$10.00 asmeniui. Toks pat mokestis ir įeinantiems tik į banketo salę. Bilietų - pakvietimų platinimą tvarko Nijolė Vengrienė, 9529 So. Hamilton Ave., tel. 233-4345.

(mv)

GRAŽIOS VESTUVĖS

Edvardo Paukščio ir Rasos Šimkutės sutuoktuvės ir jų puota praėjo iškilioj šaunioj nuotaikoj, kaip kad graži ir pati šeimakurių pora.

Moterystės Sakramentą palaimino kun. Ant. Bertašius, šiam reikalui atvykęs iš Fort Davis, Texas. Greta jo mišiose dalyvavo Mons. D. Mozeris. Mišių metu giedojo solistė Nerija Linkevičiūtė.

Vestuvinėse vaišėse Inn Motion salėje susitėlė per 400 dalyvių, jaunųjų ir jų tėvėlių giminių ir bičiulių. Visų nuotaika giedri ir dėmesinga jaunajai lietuviškai šeimai. Jaunasis jau trečios kartos lietuvis ir sąmoningai tokiu save skaitęs. Prie gautosios tėvėlių vestuvinės dovanos -- automobilio tuojau pat pasirūpino prisegti Vyties ženklą... Vaišės, kurioms vadovavo -- Vaclovas Mažeika darniai pynėsi pokalbis, šokis ir daina. Šokiams rūpestingai grojo Bichnevičiaus orkestras. Veidų ir vaizdų nuotraukomis rūpinosi A. Plenys, filmavimu -- B. Kasakaitis. Tarp šimtų chicagiškių svečių matėsi ir tolesnių vietovių šios šventės dalyviai: Valentas ir Laima Mockai iš Connecticut, pabrolių pulke: Živilė Mockutė Groh iš Boston, Mass., Mindaugas Šimkus iš Aliaskos ir kt. Visų bendroji jungtis ir linkėjimas -- jauniesiems Paukščiams Ilgiausią Metų! Ir laimingų! (mv)

M A L E

OFFSET PLATEMAKER

Permanent position open in an established progressive plant for a journeyman platemaker Night shift. Premium pay. Call 313 -- 931-5609. (96-106)

VEIKSNIŲ SUDARYTAS JUNGTINIS FINANSŲ KOMITETAS LAISVĖS KOVOS METAIS TURI SUTEILKTI \$100,000.

Pusė skiriama Vlikui, pusė L. Bendruomenei. Pinigai skiriami Lietuvos laisvės kovai ir lietuviškai kultūrai ugdyti.

JAU SURINKTA 20%, DAR REIKIA \$80,000

Lietuva yra visų, todėl ir aukoti turi visi. Tūkstantiniukai reti paukščiai, todėl kas gyvas -- būkim dešimtiniukais -- kiekvienas a u k o k i m e bent po 10 dol.

Aukas telkim per J. Fin. Komitetą ar L. Bendruomenės apylinkės. Kur jų nėra -- per kitas organizacijas ar siųskim tiesiai J. Finansų k-tui: UNITED LITHUANIAN FINANCE COMMITTEE 29 West 57 St., New York, N. Y. 10019.

Dailininkų suaukotų paveikslų laimėjimui nukeliami iš rugsėjo 1 d. į š. m. gruodžio 29 d.

Jungtinis Finansų Komitetas

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143
Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą -- kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!